

بازتعریف یک فضای داخلی: مسجد مطلب خان خوی*

امین رحیمی^۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۴/۰۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۸/۳۱

چکیده

مسجد گنبدخانه‌ای مطلب خان خوی در حدود دویست سالی که از بنای آن می‌گذرد همواره فاقد گنبد بوده است و این امر علاوه بر آسیب‌های فیزیکی و ساختاری عدیده، باعث شده همچون یک فضای خارجی بستر مناسبی برای حضور فعالیت‌ها و کارکردهای داخلی نباشد و در نتیجه متروکه شود. این مقاله در چهار بخش اصلی به دنبال مطالعه و پیشنهاد یک راه حل مناسب در راستای ایجاد یک فضای داخلی به منظور بازگرداندن حیات اجتماعی و کارکردی پایدار به این بنای تاریخی است. در بخش اول بنای مسجد و کیفیات آن معرفی شده است، سپس در بخش دوم به مقایسه‌ی دو رویکرد سرحدی در نگرش به مسئله‌ی بازسازی گنبد در یک بنای تاریخی می‌پردازد. در بخش سوم روش‌های کهن ایرانی و نوین معاصر به منظور شناسایی راهکاری مناسب برای دستیابی به فضای مطلوب داخلی در بنای مسجد مطالعه شده است. این چهارچوب مطالعاتی در نهایت در بخش چهارم به ارائه‌ی راه حلی مبتنی بر شناختی دقیق از بنا و حدود و ثغور رویکرد برخورد با آن در ارائه‌ی طرح، و متکی بر هم‌نهشت روش‌های تاریخی و معاصر می‌انجامد.

واژگان کلیدی: مسجد مطلب خان، فضای داخلی، گنبد، فرم یابی پوسته، مصالح نورگذر، مرز، آستانه

۱. کارشناسی ارشد معماری داخلی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر، تهران، ایران

آدرس ایمیل: aminsmailbox@gmail.com

* این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد امین رحیمی با عنوان «ساماندهی و احیا مسجد مطلب‌خان خوی» به راهنمایی خانم دکتر نادیه ایمانی است.